

Uw kenmerk : -

Uw brief van : -

Ons kenmerk : Klik of tik om tekst in te voeren.

Datum : 26-4-2023

Aan de colleges van burgemeester en
wethouders van de Zeeuwse gemeenten

Onderwerp : Begroting 2024-2027

Geacht college van burgemeester en wethouders,

Hierbij ontvangt u de begroting 2024-2027 van Gemeenschappelijke regeling Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland (GR).

Binnen de GR is een onderscheid te maken tussen GGD Zeeland en Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland (IJZ). Beide onderdelen komen samen in deze begroting, maar zijn wel duidelijk van elkaar onderscheiden.

Verzoek om zienswijze

Conform artikel 24 van de gemeenschappelijke regeling vragen wij u deze begroting ter zienswijze voor te leggen aan de raden van de deelnemende gemeenten.

Algemene toelichting

Een goede publieke gezondheid en veiligheid is van essentieel belang voor de Zeeuwse samenleving. Om de taken op het gebied van de publieke gezondheid en veiligheid goed te kunnen uitvoeren zijn voldoende financiële middelen noodzakelijk.

Basis op Orde

Vorig jaar zijn door middel van de 1^e begrotingswijziging 2023 *Basis op Orde* extra middelen toegekend voor een inhoudelijk sterke en robuuste GGD Zeeland. Dit was nodig omdat we op diverse onderdelen door de ondergrens zakten.

Voor 2024 betekent dit dat de focus vooral ligt bij het op orde brengen van de basis van de organisatie, zodat GGD Zeeland een robuuste en toekomstbestendige organisatie wordt. De effecten daarvan zullen in 2025 zichtbaar worden.

De eerste stap voor de Basis op Orde (BoO) was de uitbreiding van functies met in totaal 25,83 FTE. Dankzij een effectieve wervingsaanpak is het merendeel van de vacatures inmiddels ingevuld. Dit betreft 19,86 FTE van de 25,83FTE (stand maart 2023). De komende periode hopen we de resterende vacatures in te vullen.

De resultaten en effecten van het op orde brengen van de basis worden geëvalueerd.

In het derde kwartaal 2023 wordt een plan van aanpak voor de evaluatie voorgelegd aan het Algemeen Bestuur (AB). Deze evaluatie wordt in het derde kwartaal van 2024 uitgevoerd door een nog te werven externe en onafhankelijke partij en in december 2024 aangeboden aan het AB.

Naast het op orde brengen van de organisatie zijn er diverse andere ontwikkelingen die de komende periode van invloed zijn op de organisatie en dus ook op de begroting.

Pandemisch paraat

De landelijke hoofdfinanciering van de COVID-bestrijding eindigt in juni vanwege het endemisch worden van corona. In het kader van het bereiken van een andere fase in de pandemie is GGD Zeeland, net zoals als alle andere GGD-en, gestopt met testen en zijn de testlocaties gesloten. Over een eventueel afgeslankt vervolg (bijvoorbeeld een najaarsvaccinatie) wordt het gesprek gevoerd met de Rijksoverheid.

Met het endemisch worden van corona stopt echter niet de taak om paraat te staan bij pandemieën. De Rijksoverheid stelt via een regeling incidenteel extra middelen beschikbaar voor 2023 en 2024. Deze middelen zijn gealloceerd voor pandemische paraatheid en dienen te worden besteed aan de hiervoor vastgestelde doelen. GGD Zeeland heeft deze middelen aangevraagd om pandemisch meer paraat te staan en (toekomstige) infectieziekten beter het hoofd te kunnen bieden. De definitieve toekenning van deze middelen volgt nog en zijn daarom nog niet verwerkt in de begroting.

Inflatie en cao-stijgingen

De hoge inflatie en als gevolg daarvan hogere indexatie leidt ertoe dat de personeelslasten en materiële kosten in 2022 sterk zijn gestegen. Per 1 januari 2023 is een nieuwe cao afgesloten. Vanwege het relatief grote aandeel personeelslasten in de begroting 2024 stijgen de verplichte personeelsuitgaven voor 2023 fors. De VZG-norm is medio maart 2023 voor 2023 aangepast op de hogere inflatie – en cao-stijgingen. De begroting was op dat moment al nagenoeg gereed en is nadien aangepast voor hogere lasten en hogere gemeentelijke bijdragen.

Voor GGD Zeeland geldt daarnaast dat de verhouding personeel/materieel (78/22%) afwijkt van de VZG-norm (2/3: 1/3). Indien de cao-stijging wordt verwerkt conform de VZG-norm, dan wordt GGD Zeeland zonder compensatie met een bezuiniging geconfronteerd. Deze situatie is ongunstig; net tijdens de periode om de basis op orde te brengen. Om die reden verzoekt GGD Zeeland (conform uitgangspunten VZG-rapport) ter compensatie om aanvullende gemeentelijke bijdragen van € 88.243.

Veilig Thuis

De financiering van het programma Veilig Thuis bestaat uit twee delen. Eén deel van de begroting komt vanuit de gemeentelijke bijdrage en één deel komt vanuit een subsidie vanuit het CZW bureau (in opdracht van de centrumgemeente Vlissingen). In voorgaande jaren is, binnen het programma Veilig Thuis, de indexering voor loon- en prijscompensatie (vergelijkbaar met de VZG-norm) op de bijdrage van het CZW bureau binnen het programma opgelost (impliciete bezuinigingen). Voor 2024 is dit niet meer mogelijk. Aangezien de Rijksoverheid op de bijdrage van het CZW-bureau (centrumgemeentemiddelen) een indexatie toepast via de algemene uitkering van de 13 gemeenten, wordt deze indexatie (€ 183.010) in rekening gebracht bij de deelnemende gemeenten op basis van de VZG-richtlijn.

IZA en GALA

De Rijksoverheid wil met het vorig jaar gesloten Integraal Zorg Akkoord (IZA) en Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) investeren in de (publieke) gezondheid van alle Nederlanders. De GGD treedt hierin op als kennispartner van de gemeenten: de GGD is leverancier van data en duidt deze, de GGD kan adviseren hoe de interventies uit GALA zo effectief mogelijk kunnen worden ingezet en is bijvoorbeeld onderdeel van een ketenaanpak. De gemeenten vragen deze bijdrage aan bij de Rijksoverheid.

Artsentekort

Het artsentekort speelt in heel Nederland en dus ook bij de verschillende onderdelen van GGD Zeeland. Om het oplossen van dit tekort te stimuleren, bieden we opleidingsplaatsen aan basisartsen die zich willen specialiseren. Daarnaast onderzoeken wij hoe wij middels taakdifferentiatie taken van artsen kunnen verschuiven naar verpleegkundigen, verpleegkundig specialisten of niet medische professionals. Voor het onderdeel Forensische Geneeskunde (FG) verkennen we met de GGD-en binnen de politieregio Zeeland-West-Brabant de mogelijkheden om het artsentekort structureel op te lossen en werkprocessen, tarieven en financiering te harmoniseren. Tegen het einde van 2023 maken we opnieuw de balans op en overwegen we of we genooddaakt zijn om de dienstverlening aan de politie te stoppen, waardoor de kosten voor gemeenten stijgen.

Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

Met de hantering van het capaciteitsmodel, om de inzet van jeugdverpleegkundigen en jeugdartsen te berekenen, lijkt meer formatie noodzakelijk vanwege capaciteitsuitval (o.m. door ziekteverzuim, ouderschapsverlof en zwangerschapsverlof) als ook veranderende demografische cijfers (bevolkingsgroei - waaronder de instroom van vluchtelingen uit o.a. Oekraïne).

We kiezen er echter voor om deze stijging nog niet door te voeren in de begroting van 2024, omdat we werken aan het project *Toekomst JGZ*. Zoals bestuurlijk afgesproken tijdens het traject Basis op Orde worden de resultaten hiervan verwacht in de tweede helft van 2023.

Eventueel hieruit voortvloeiende begrotingswijzigingen volgen hierdoor mogelijk niet de vernieuwde planning van de VZG. Met deze vernieuwde planning worden vanaf 2023 minder begrotingswijzigingen voorgelegd aan gemeenteraden. Begrotingswijzigingen worden in principe alleen nog opgesteld bij een verhoging van de gemeentelijke bijdrage. Dit gekoppeld aan de bestuursrapportage. Hiermee wordt de bestuurlijke drukte aanzienlijk verminderd. Alleen wanneer zich bijzondere zaken voordoen kan gemotiveerd worden afgeweken van deze planning. Zoals aangegeven kan deze situatie zich voordoen bij het project Toekomst JGZ.

In 2023 wordt bekeken in welke mate deze extra kosten structureel van aard zijn. Bovendien staat de omvang en wijze van eventuele financiering voor de Oekraïense vluchtelingen voor zowel 2023 als 2024 nog niet vast.

Zowel de aanvullende diensten JGZ als de markttaken (bv. reizigersvaccinaties of technische hygiëne inspecties) dragen bij aan een robuustere GGD-organisatie en dekking van de overhead. Abusievelijk was de daling in opbrengsten door een verminderde vraag bij gemeenten naar aanvullende diensten JGZ, niet verwerkt. Deze omissie is vermeld in de Bestuursrapportage 2022 en heeft ook betrekking op de begrotingen 2023 en 2024. De daling van de uitgaven (personele lasten) is in voorgaande begrotingen verwerkt. In eerste instantie hebben we binnen onze begroting gezocht naar dekking hiervoor. We zijn daar echter niet in geslaagd. Ook de effecten uit het exploitatieoverschot 2022 zijn op structurele componenten bezien en in de beschouwing betrokken. Dit heeft eveneens niets opgeleverd. In de begroting 2024 wordt om een verhoging van de gemeentelijke bijdrage gevraagd van € 229.185 om de omissie te herstellen. Voor 2023 wordt het effect bezien in de bestuursrapportage.

Bureau Inkoop Jeugdhulp Zeeland (IJZ)

De huidige contracten voor de gezamenlijke inkoop van jeugdhulp lopen eind 2023 af. In de loop van 2023 wordt daarom een nieuwe regiovisie ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraden. Na vaststelling is dat de basis voor een nieuwe aanbesteding van jeugdhulp in 2024, waarbij de nieuwe contracten ingaan per 2025.

Voor de kosten van gecontracteerde jeugdhulp wordt niet gerekend met de VZG-norm, maar met de OVA-index voor personele lasten. In de begroting 2024 is gerekend met een voorlopige prijsindex. De OVA voor 2023 is kort voor verzending aan de gemeenteraden definitief geworden. De financiële gevolgen door de hogere OVA-index worden meegenomen in een begrotingswijziging die is gekoppeld aan de bestuursrapportage 2023. Het OVA-percentages voor 2024 is nog voorlopig en kan nog afwijken. Een hogere OVA-index leidt tot hogere tarieven van jeughulpaanbieders.

Tot slot heeft IJZ gebruikgemaakt van een nieuwe begrotingssystematiek ($P \times Q$), zodat afwijkingen van de begroting beter kunnen worden geanalyseerd en er meer zicht en grip is op de lasten voor jeugdhulp.

Proces

Op 15 september 2023 wordt de begroting 2024-2027 ter besluitvorming aangeboden aan het Algemeen Bestuur. Daarom ontvangen wij de zienswijzen van uw gemeenteraad op deze begroting conform de nieuwe VZG afspraak graag voor 15 juli 2023.

Voor een nadere inhoudelijke toelichting verwijzen wij u naar het bijgevoegde begrotingsdocument Begroting 2024-2027.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

namens het Dagelijks Bestuur,

hoogachtend,

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Joke Gaemers', with a long horizontal line extending to the right.

Joke Gaemers

Directeur Publieke Gezondheid & Veiligheid

Ambtelijk secretaris Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling
Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland